

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2023. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:510384>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2023.

Kratki vodič

Lipanj, 2024.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije i javnu nabavu Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-47-1

Svrha je ovog kratkog vodiča ponuditi građanima najosnovnije informacije o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2023. i potaknuti ih da prate proračun i komuniciraju s gradskim vlastima. Na mrežnim stranicama Grada dostupan je kompletni prijedlog [Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2023.](#), a za bolje razumijevanje tog izvještaja i gradskog proračunskog procesa općenito, može poslužiti i [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu). Koristan može biti i niz povezanih gradskih proračunskih dokumenata i kratkih vodiča dostupnih na mrežnoj stranici [Proračun](#).

Gradska skupština je 8. prosinca 2022. izglasala [Proračun za 2023.](#), kojim su planirani ukupni prihodi od 2,08 mlrd. €, te ukupni rashodi od 2,02 mlrd. €.

U skladu s izmjenama [Zakona o proračunu](#), od 2016. gradski proračun obuhvaća i vlastite i namjenske prihode svih gradskih proračunskih korisnika, kao i rashode koji se financiraju iz tih prihoda. Od 2020. se u gradski proračun na rashodnoj strani uključuju i sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, koja se osiguravaju u državnom proračunu. Na prihodnoj se strani taj iznos iskazuje kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

Sukladno Zakonu o proračunu, ako se tijekom proračunske godine povećaju rashodi i izdatci, odnosno smanje prihodi i primitci, proračun je potrebno uravnotežiti pronalaženjem novih prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje se provodi izmjenama i dopunama (rebalansom) proračuna. Gradska skupština je 13. srpnja 2023. usvojila prvi rebalans, tj. [Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2023.](#), kojom su prihodi proračuna povećani za 134 mil. € (6,5%) na 2,21 mlrd. €, dok su rashodi povećani za 145 mil. € (7,2%) na 2,16 mlrd. €. Proračun je povećan prvenstveno zbog toga što prilikom izrade proračuna za 2023. nije bio poznat konačni ishod pregovora

gradska upravna tijela
uredi, zavodi i službe koje
obavljaju poslove za koje je
Grad nadležan.

sa sindikatima zaposlenih u gradskoj upravi i ustanovama kojima Grad osigurava sredstva za plaće i materijalna prava. Stoga je nakon potpisa kolektivnih ugovora bilo potrebno osigurati dodatna sredstva. Gradska je skupština 12. prosinca 2023. usvojila i drugi rebalans, odnosno drugu [Odluku o izmjenama i dopunama proračuna Grada Zagreba za 2023.](#) Njome su se prihodi povećali za 42,3 mil. € (1,9%) na 2,25 mlrd. €, a rashodi za 34 mil. € (1,6%) na 2,2 mlrd. €. Drugim su se rebalansom uskladili planirani prihodi i rashodi s dodatnim obvezama koje nisu bile planirane u proračunu za 2023. Uglavnom je bila riječ o subvencioniranju operativnih troškova Vodoopskrbe i odvodnje i javnog gradskog prijevoza, kompenzacijskim mjerama roditeljima odgojiteljima, kapitalnim pomoćima Zagrebačkim otpadnim vodama te tekućem i investicijskom održavanju zbog posljedica nevremana iz srpnja 2023. Novonastali rashodi oba rebalansa najvećim su se dijelom financirali iz povećanja poreza i prireza na dohodak.

Gradonačelnik je tijekom 2023. donio i dva zaključka o preraspodjeli sredstava u gradskom proračunu i to [18. rujna](#) i [29. prosinca](#). Tim se zaključcima nije mijenjao ukupan iznos gradskog proračuna, nego su se rashodi neophodni za obavljanje poslova i programa uskladili s potrebama i zahtjevima **gradskih upravnih tijela**.

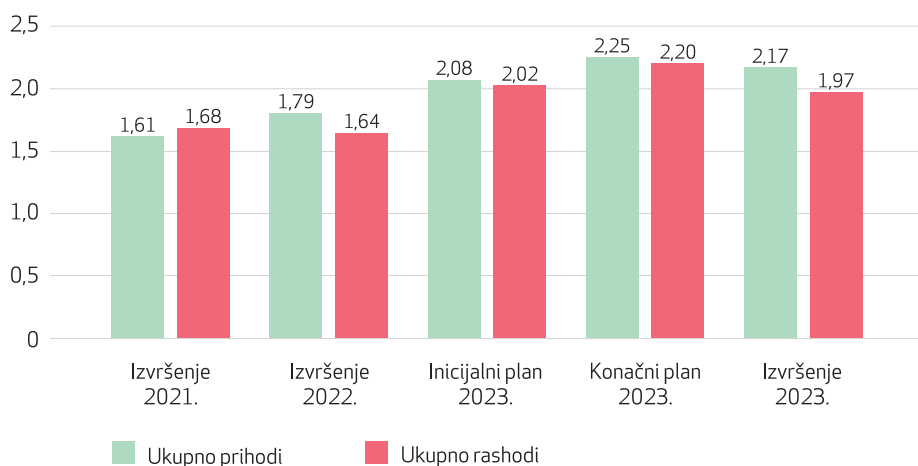
Najznačajnija obilježja izvršenja gradskog proračuna za 2023. su:

- dosad najveći prihodi iz EU fondova (185,7 mil. €), od čega iz Fonda solidarnosti 136,1 mil. €, što je povećanje za preko 250% u odnosu na prethodnu godinu;
- značajna ulaganja u nefinancijsku imovinu (obnova građevinskih objekata nakon potresa);
- najbolji rezultat poslovanja u protekle 22 godine – utvrđen je višak u iznosu od 137,3 mil. € koji je omogućio cjelokupno pokriće manjka iz prethodnih razdoblja (125,3 mil. €), pa je ostvaren konačni ukupni višak koji će se moći koristiti u idućim godinama (12 mil. €). Stabilizaciju financijskog poslovanja prepoznale su i svjetske kreditne agencije. Tako je agencija *Standard & Poor's Global Ratings* u rujnu povećala kreditni rejting Grada iz špekulativnog u investicijski (uz pozitivne izglede), a u studenom je kreditne izglede Grada podigla i agencija *Moody's Public Sector Europe*.

OSTVARENI PRIHODI I RASHODI

Grad je u 2023. ostvario **2,17 mlrd. € prihoda** i **1,97 mlrd. € rashoda** (grafikon 1). U odnosu na inicijalni plan proračuna iz prosinca 2022., ostvareni su prihodi viši za 89 mil. € (4,3%), a rashodi niži za 52 mil. € (2,6%). U odnosu na konačni plan proračuna iz prosinca 2023., ostvareni su prihodi niži za 87 mil. € (3,9%), a rashodi su niži za 232 mil. € (10,5%).

U nastavku se uspoređuje izvršenje proračuna za 2023. s **konačnim planom proračuna za 2023.** (iz prosinca 2023.).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2021.–23. (u mlrd. €)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Gradski proračun sadrži **prihode i rashode 330 proračunskih korisnika** koji su dostavili prijedloge svojih financijskih planova nadležnim gradskim upravnim tijelima. Korisnici proračuna Grada Zagreba, odnosno gradski proračunski korisnici su tijela i ustanove čiji je isključivi osnivač Grad Zagreb ili su sastavnice nekog od tih tijela ili ustanova. **Zakonom o proračunu** su definirani uvjeti vezani uz prihode i rashode koje gradski proračunski korisnici moraju zadovoljavati. Gradski proračunski korisnici su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova Upravljanje sportskim objektima, Ustanova za sveobuhvatnu skrb Tigrovi i Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

namjenski prihodi prihodi za koje je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje komunalne infrastrukture Grada.

OSTVARENI PRIHODI

.....
Premda zbog olakšica neki građani nemaju obvezu plaćanja poreza na dohodak ili plaćaju niže iznose, zaposleni su u gradski proračun 2023. prosječno mjesečno uplaćivali 185 € poreza i prireza na dohodak.
.....

decentralizirane funkcije odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određeni broj županija, gradova i općina, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

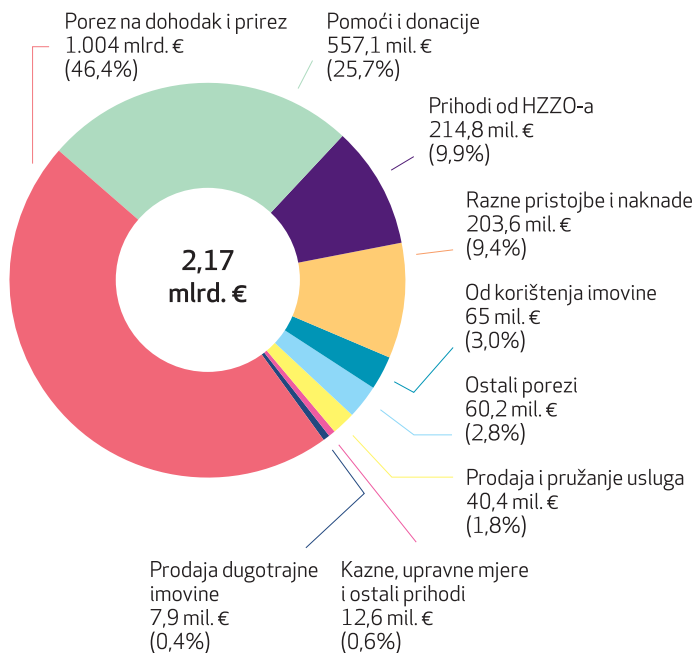
Prema Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, dio od 6% prihoda od poreza na dohodak namijenjenog za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva može se utrošiti za saniranje šteta i obnovu od potresa, a sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije u tom slučaju osiguravaju se u cijelosti u državnom proračunu.

Ukupni ostvareni prihodi u 2023. iznose 2,17 mlrd. € (grafikon 2), od čega je 46,4% prikupljeno od **poreza i prireza na dohodak** (1 mlrd. €). Slijede **prihodi od pomoći i donacija** (557,1 mil. €, 25,7%), koji se **najvećim dijelom** (ukupno 301 mil. €) odnose na **plaće zaposlenih u osnovnim i srednjim školama** koje se financiraju iz državnog proračuna. Gradu je iz državnog proračuna doznačeno i 42,5 mil. € pomoći izravnjanja za **decentralizirane funkcije** kao i 9,8 mil. € za različite programe i projekte: sufinanciranje Arene Zagreb (3,8 mil. €), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika (2,2 mil. €), fiskalnu održivost dječjih vrtića (2 mil. €), jednokratnu novčanu pomoć osobama u privremenom smještaju, stradalima u potresu (496 tis. €), itd.

Pomoći iz **EU fondova i međunarodnih organizacija**, a najvećim dijelom iz **Fonda solidarnosti za saniranje šteta nastalih kao posljedica serije potresa počevši od 28. prosinca 2020.**, ostvarene su u iznosu od 186 mil. €, i odnose se na: čišćenje i odvoz građevinskog i drugog otpada nakon potresa (36,8 mil. €), obnovu vrtića i škola (30,1 mil. €), izvanredno održavanje cesta i cestovnih objekata (20,1 mil. €), cjelovitu obnovu obrazovnih objekata (15,9 mil. €), redovito održavanje javnog prijevoza (9,5 mil. €), jednostavnu izravnu dodjelu sredstava iz Fonda solidarnosti (5,6 mil. €), vodoopskrbu i otpadne vode (3,5 mil. €), privremeno skladište Resnik (2,7 mil. €), itd.

Slijede **prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a za zdravstvene usluge** (214,8 mil. €, odnosno 9,9%). Prihodi od raznih **pristojbi i naknada** ostvareni su u iznosu od 203,6 mil. € (9,4%), uglavnom od komunalnih doprinosa i naknada (125,4 mil. €), prihoda po posebnim propisima (76 mil. €), poput prihoda proračunskih korisnika od sufinanciranja cijene produženog boravka u školama, predškolskog odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima, te upravnih i administrativnih pristojbi (2,2 mil. €).

Prihodi od **korištenja imovine** (65 mil. €, 3%), uglavnom potječu od godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji vozila (32,9 mil. €) te zakupa i iznajmljivanja imovine, poput stanova i poslovnih prostora, reklamnih panoa i ormarića, terasa, parkirališnih mjesta, pokretnih naprava, kioska, naknada za kretanje motornim vozilom u centru grada i sl. (17,5 mil. €). Prihodi od **ostalnih poreza** iznosili su 60,2 mil. € (2,8%), najvećim dijelom od poreza na promet nekretnina (47,9 mil. €).

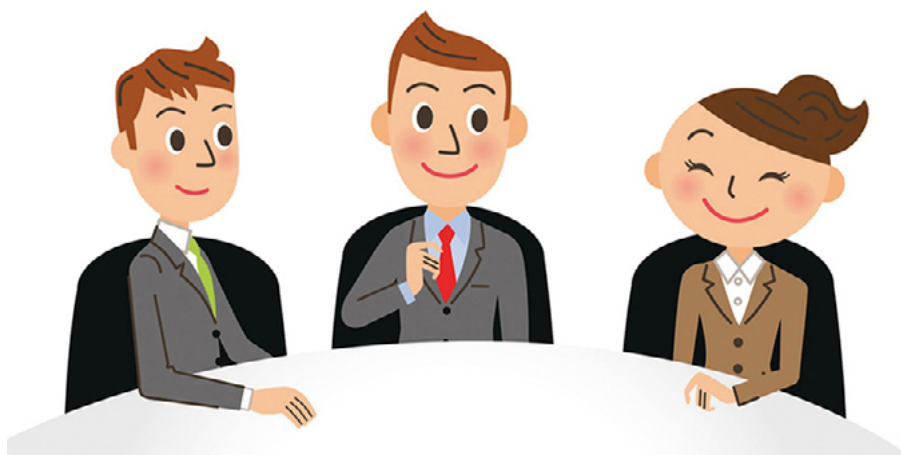

Grafikon 2: Ostvareni prihodi gradskog proračuna 2023.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

U odnosu na inicijalni plan proračuna, ukupni **ostvareni prihodi veći su za 89 mil. € ili 4,3%**, uglavnom zbog povećanja prihoda od poreza i prireza na dohodak (za 147 mil. €). Najviše su se smanjili prihodi od pomoći (za 51,9 mil. €, uglavnom iz EU-a) i prihodi od prodaje dugotrajne imovine (za 21 mil. €).

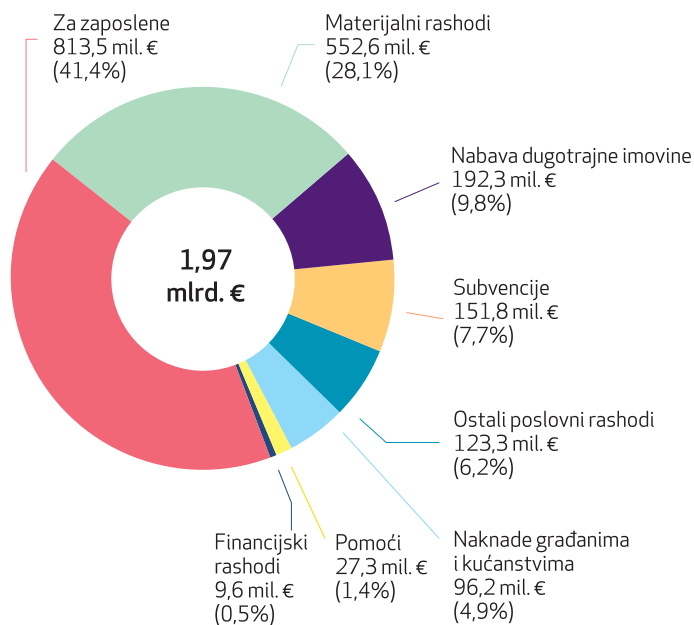
U odnosu na konačni plan, ostvareni su prihodi **niži za 87 mil. €, odnosno 3,9%**. Najviše su **podbacili** prihodi od pomoći (za 80 mil. €, većinom iz EU-a), prihodi od prodaje dugotrajne imovine (za 21 mil. €) i prihodi od raznih pristojbi i naknada (za 14 mil. €, većinom komunalni doprinosi i naknade), dok su prihodi od poreza **premašili** planirani iznos za 20 mil. €.

OSTVARENI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupni rashodi iznosili su **1,97 mlrd. €** (grafikon 3), te su **za 52 mil. € (2,6%) niži od inicijalno planiranih**. Najznačajnije su smanjeni rashodi za nabavu dugotrajne imovine (za 142 mil. €), dane pomoći (za 7,5 mil. €), naknade građanima i kućanstvima (za 5,6 mil. €), materijalni rashodi (za 5,4 mil. €), dok su povećani rashodi za zaposlene (za 76 mil. €, zbog povećanja osnovice za 4,5% od 1. siječnja 2023. i isplate neoporezive naknade za prehranu u mjesečnom iznosu od 66 €, sukladno potpisanim kolektivnim ugovorima), subvencije (za 18,9 mil. €) i ostali rashodi (za 15,5 mil. €, većinom kapitalne pomoći).

Ukupni rashodi su **za 231,5 mil. € (10,5%) niži od konačno planiranih**. Najznačajnije su smanjeni rashodi za nabavu dugotrajne imovine (za 128,5 mil. €), materijalni rashodi (za 93,9 mil. €) i dane pomoći (za 15,7 mil. €), dok su rashodi za zaposlene povećani za 27,1 mil. € (plaće kod proračunskih korisnika).

Grafikon 3: Ostvareni rashodi gradskog proračuna u 2023. po vrstama (ekonomska klasifikacija)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (813,5 mil. €) su plaće, doprinosi i ostali rashodi, uključujući i rashode za zaposlene na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od toga se 510 mil. € odnosi na sredstva za plaće zaposlenih kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznačuju iz proračuna Grada Zagreba. Uglavnom je riječ o zaposlenima u osnovnim i srednjim školama za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu te zaposlenima u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama za koje sredstva osigurava HZZO.

Materijalni rashodi (552,6 mil. €) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu dugotrajne imovine** utrošeno je 192,3 mil. €, i to za gradnju nerazvrstanih cesta, komunalnu infrastrukturu, nabavu zemljišta, poslovne i ostale građevinske objekte, radove na energetskej obnovi objekata, ulaganja, rekonstrukciju, dogradnju te obnovu objekata oštećenih potresom, itd.

Subvencijama u iznosu od 151,8 mil. € potiču se proizvodnja i usluge trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (127,7 mil. €), zakupninu dvorane Arena (7,5 mil. €), vodoopskrbu i odvodnju (7,2 mil. €), zapošljavanje osoba s invaliditetom (3,7 mil. €), Zagrebački inovacijski centar (878 tis. €), Centar za gospodarenje otpadom (487 tis. €), te Floraart (226 tis. €).

Ostali poslovni rashodi u iznosu od 123,3 mil. € uglavnom su tekuće donacije, kapitalne pomoći te kazne, penali i naknade šteta. Tekuće donacije (51,8 mil. €) se odnose na sufinanciranje sporta (22,5 mil. €), vjerske i privatne vrtiće i škole (13,3 mil. €), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost) te neprofitne organizacije (udruge, socijalni, humanitarni i razvojni programi i slično). Kapitalne pomoći (57,7 mil. €) namijenjene su najvećim dijelom za pročišćavanje otpadnih voda (42,6 mil. €), ZET (7,7 mil. €), pripremu i provedbu projekata sufinanciranih EU programima i fondovima (6,5 mil. €).

Naknade građanima i kućanstvima iznosile su ukupno 96,2 mil. €, a obuhvaćaju novčanu pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (56,4 mil. €), dodatak uz mirovinu (10,8 mil. €), sufinanciranje međumjesnog javnog

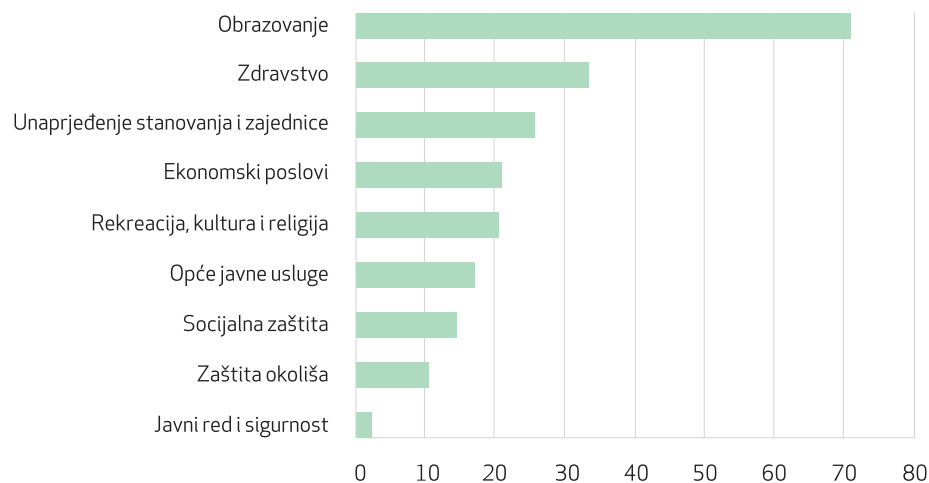

subvencija
bespovratno davanje sredstava za poticanje proizvodnje dobara ili pružanje usluga.

prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala, te izvannastavne aktivnosti (9,3 mil. €), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (8 mil. €), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (5,4 mil. €), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (728 tis. €), te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

OSTVARENI RASHODI PO NAMJENI

Prosječno se mjesečno iz gradskog proračuna na svakog građanina trošilo 213 € (grafikon 4), od čega najviše za obrazovanje (71 €), zdravstvo (33 €), unaprjeđenje stanovanja i zajednice (26 €), ekonomske poslove (21 €) te rekreaciju, kulturu i religiju (20 €).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni (funkcijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2023. (u €)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Unaprjeđenje stanovanja i zajednice uglavnom se odnosi na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

OSTVARENI RASHODI PO GRADSKIM UPRAVNIM TIJELIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok se na **dva najznačajnija ureda** – za obrazovanje, sport i mlade te za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom – odnosi **preko polovice proračunskih sredstava**, odnosno **prosječno 123 € mjesečno po građaninu**.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po gradskim upravnim tijelima (organizacijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2023. (u €)*

*S rashodima i izdatcima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

financijska imovina
novac, depoziti, obveznice,
itd.

RAČUN FINANCIRANJA

Zahvaljujući ukupnim prihodima od 2,17 mlrd. € i ukupnim rashodima od 1,97 mlrd. €, Grad je u 2023. ostvario proračunski **višak od 199 mil. €** (tablica 1).

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos koji bi trebao biti jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

U 2023. ostvareno je **124 mil. € primitaka**, od čega se 49,6 mil. € odnosi na tuzemne kredite za financiranje investicijskih projekata, poput sanacije objekata oštećenih u potresu te ulaganja u objekte društvene namjene, a 32,9 mil. € na otkup potraživanja Erste & Steiermärkische Bank i Zagrebačke banke prema Zagrebačkom holdingu (Vodoopskrbi i odvodnji) i Zagrebačkim otpadnim vodama. Ostvareno je i 41,6 mil. € primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici, od čega se 37,8 mil. € odnosi na prodaju udjela u APIS-u, a 3,7 mil. € na likvidacijski postupak bolnice u Blatu.

Istovremeno je bilo **186 mil. € izdataka** za financijsku imovinu i otplatu zajmova, uglavnom za otplate glavnica kredita i zajmova od financijskih institucija izvan javnog sektora (84,6 mil. €), kratkoročnog zajma Europske banke za obnovu i razvoj (50 mil. €) te zajmova od državnog proračuna (36,8 mil. €).

	Izvršenje 2021.	Izvršenje 2022.	Inicijalni plan 2023.	Konačni plan 2023.	Izvršenje 2023.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	1.606,3	1.794,6	2.076,4	2.253,1	2.165,8
Ukupni rashodi	1.682,9	1.637,6	2.018,5	2.198,0	1.966,5
Manjak/višak	-76,6	157,0	57,8	55,1	199,3
Račun financiranja i višegodišnji plan uravnoteženja					
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	186,0	136,0	122,0	127,6	124,4
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	113,5	224,4	146,8	154,8	186,4
Neto financiranje	72,5	-88,4	-24,8	-27,2	-62,0
(a) Manjak/višak tekućeg razdoblja	-4,1	68,6	33,1	27,9	137,3
Višak iz prethodnih godina koji će se rasporediti	-	-4,7	-9,4	-15,2	-12,0
Manjak iz prethodnih godina koji će se pokriti	-	69,2	42,5	43,1	125,3
(b) Preneseni manjak/višak iz prethodnog razdoblja	-185,4	-189,5	-120,9	-120,9	-125,3
Ukupan manjak/višak (a)+(b)	-189,5	-120,9	-87,8	-93,0	12,0

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2021.-23. (u mil. €)*

* S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

Tablica 1 ukazuje na višak prihoda tekućeg razdoblja od 199 mil. € i ukupan iznos neto financiranja od 62 mil. €, te razliku u iznosu od 137,3 mil. €. Nakon pokrića prenesenog manjka prihoda iz prethodnog razdoblja (125,3 mil. €), ukupni višak iznosi 12 mil. €.

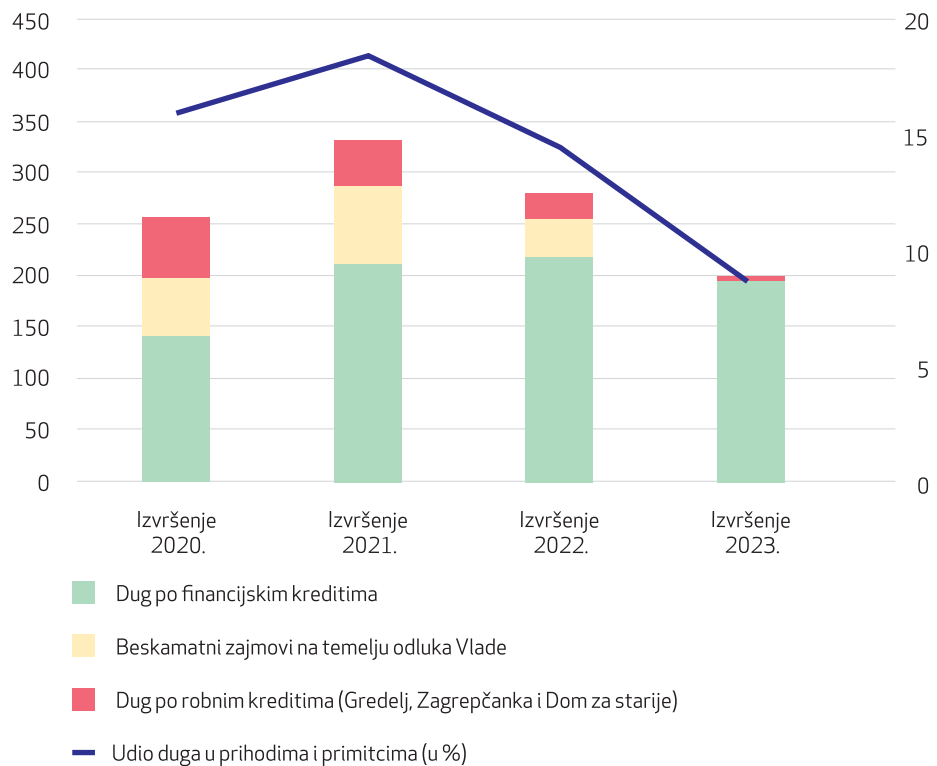

DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug Grada Zagreba na kraju 2023. iznosio je **201,6 mil. €** (grafikon 6). U 2014. dug Grada se povećao za oko 119 mil. € zbog zaduživanja za Dom za starije osobe Laščina te kupnju od Zagrebačkog holdinga bivše Tvornice željezničkih vozila Gredelj i Zagrepčanke. U 2023. su u cijelosti otplaćeni robni krediti za Gredelj i Zagrepčanku, pa je 31. prosinca 2023. dug po robnim kreditima iznosio 5,8 mil. €. Udio ukupnog direktnog duga u proračunskim prihodima i primitcima na kraju 2023. iznosio je 8,8%.

direktan dug

zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. €, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2020.-23.*

* Dug po robnim i financijskim kreditima prikazuje samo dug Grada, bez duga proračunskih korisnika; u prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika. U direktni dug nisu uključene obveze po ugovorenim cesijama/factoring-u.

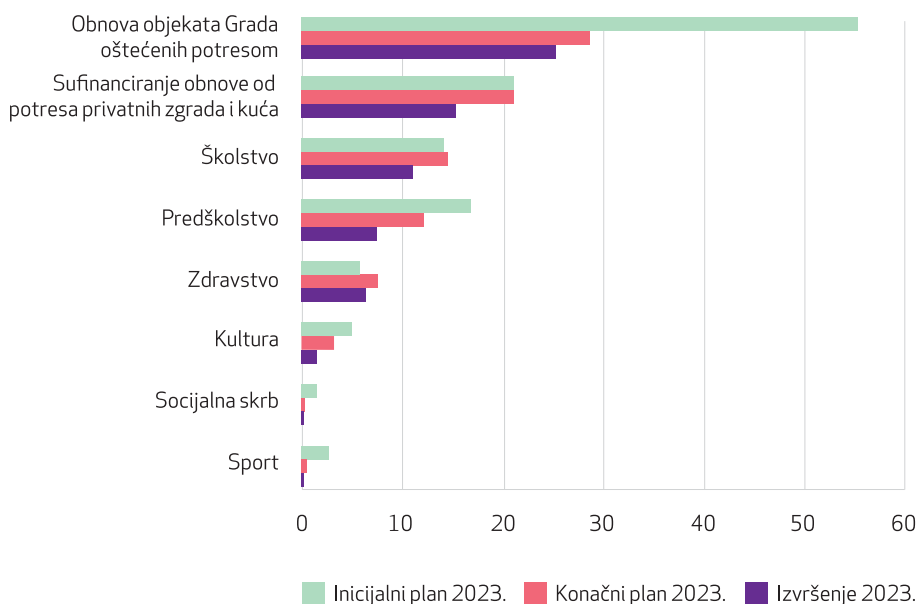
Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 417 mil. €** (18,2% ukupnih prihoda i primitaka u 2023.). Od toga se najveći dio (305 mil. €) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Prema inicijalnom planu proračuna za 2023., ukupna su **kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti** trebala iznositi 123,6 mil. €, a tijekom godine obavljene su radovi u vrijednosti od 69,1 mil. € ili 44% manje od planiranoga (grafikon 7). U odnosu na inicijalni plan proračuna najviše su smanjena ulaganja u obnovu objekata Grada oštećenih potresom (za 29,9 mil. €) i predškolske objekte (za 9,3 mil. €), a povećana u zdravstvo (za 608 tis. €). Sredstva iz Fonda za obnovu privatnih zgrada i kuća oštećenih potresom planirana su u iznosu od 21,2 mil. €, a potrošeno je 15,4 mil. €.

Konačni je plan predviđao kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u ukupnom iznosu od 89,9 mil. €, a tijekom godine obavljene su radovi u vrijednosti od 69,1 mil. €, odnosno 23,1% manje od planiranog (grafikon 7). Pritom su smanjena ulaganja po svim stavkama, a najviše za sufinanciranje obnove od potresa privatnih zgrada i kuća (za 5,8 mil. €) i predškolske objekte (za 4,7 mil. €).

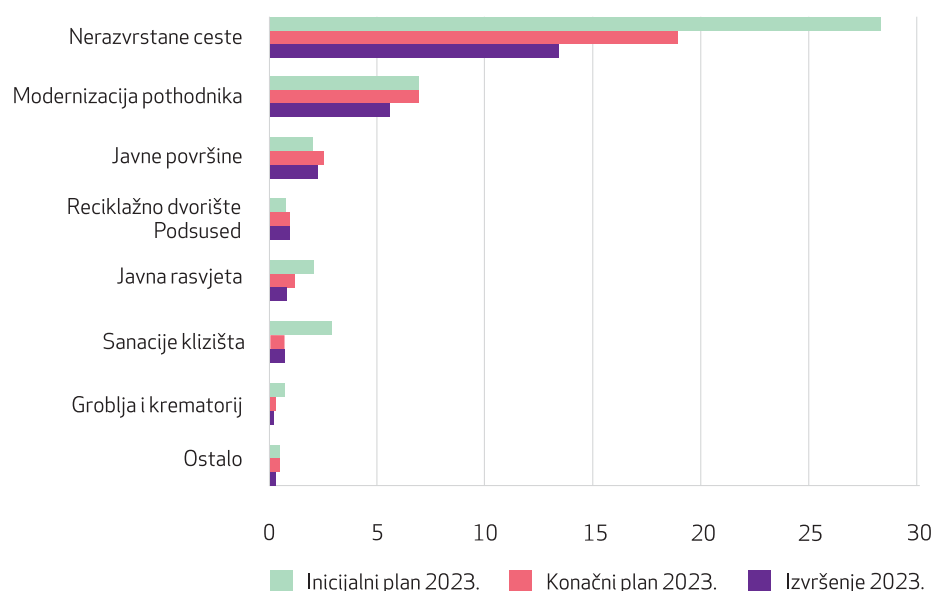
Od značajnijih projekata valja izdvojiti obnovu i ulaganje u sljedeće objekte: Klinika za psihijatriju Vrapče – Psihogerijatrija, Gimnazija Tituša Brezovačkog, Gornjogradska gimnazija, Dječji vrtić Ivanja Reka, Osnovna škola Ante Kovačića, Dječji vrtić Sesevski Kraljevec, Osnovna škola Jakuševac, Osnovna škola Dragutina Kušlana, Osnovna škola Brezovica (područna škola Kupinečki Kraljevec), Klinička bolnica Sv. Duh, Dječji vrtić Žitnjak, Knjižnice grada Zagreba – Paromlin, Osnovna škola i Dječji vrtić Čulinec, Dječji vrtić Sveta Klara, Specijalna bolnica za plućne bolesti, Zgrada Gradske uprave u ulici Grada Vukovara, itd.

Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti 2023. (u mil. €)

Inicijalnim planom proračuna predviđena je **gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture** u ukupnom iznosu od 43,9 mil. €, a tijekom godine realizirano je 23,9 mil. €, odnosno 45,7% manje od inicijalno planiranoga (grafikon 8). Najviše su smanjena ulaganja u nerazvrstane ceste (za 14,9 mil. €) i sanaciju klizišta (za 2,2 mil. €).

Konačni je plan za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture predviđao 31,7 mil. €, a tijekom godine je ostvareno 23,9 mil. €, odnosno 7,9 mil. € ili 24,8% manje od planiranoga (grafikon 8). Najviše su smanjena ulaganja u nerazvrstane ceste (za 5,5 mil. €) i modernizaciju pothodnika (za 1,3 mil. €).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture 2023. (u mil. €)

Ovisno o projektima, sredstva za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture upotrijebljena su za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje, uređenja ili rekonstrukcije nerazvrstanih cesta, javnih površina, javne rasvjete i dr.

KAKO SE I VI MOŽETE UKLJUČITI U PRORAČUNSKI PROCES?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 27. lipnja 2024. raspravljati o izvršenju proračuna za 2023. Radi se o 2,17 mlrd. € prihoda i 1,97 mlrd. € rashoda. Svaka je zaposlena osoba u proračun prosječno mjesečno uplaćivala 185 € poreza i prireza na dohodak, a Grad je po stanovniku prosječno mjesečno trošio 213 €. Na temelju podataka iz ovog Kratkog vodiča i uz pomoć [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), građani mogu sami analizirati planirane i ostvarene iznose, doprinijeti raspravama u Skupštini i pomoći što efikasnijem prikupljanju i trošenju sredstava gradskog proračuna, u skladu sa željama građana i mogućnostima Grada.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun,
kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije i javnu nabavu](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti,
nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih
općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija,
gradova i općina

[Vodiči kroz proračun Grada Zagreba](#) – Opći vodič kroz proračun Grada
Zagreba te kratki vodiči kroz
proračunske dokumente Grada
Zagreba od 2015.